

JUDr. JAN KNĚŽÍNEK, Ph.D.
MINISTR SPRAVEDLNOSTI ČR

Praha 12. března 2019
Č.j. MSP-109/2019-LO-SP/2
Počet listů: 3

Vážený pane poslanče,

k Vaší interpelaci ve věci rizik spojených s přijetím § 7b trestního řádu ze dne 21. února 2019, evidenční číslo 455, Vám sděluji následující:

Předmětná úprava obsažená v § 7b odst. 2 trestního řádu se vztahuje výhradně k vnitrostátnímu trestnímu řízení. Jejím smyslem je upravit výslovný postup umožňující orgánům činným v trestním řízení vydat příkaz vůči osobě, která drží závadná data nebo je má pod svou kontrolou (typicky správce webových úložišť, provozovatel hostingových serverů či jiný poskytovatel služeb), aby zamezila přístupu jiných osob k takovým datům, je-li dosažení takového cíle technicky možné. Takovýto postup bude využíván v případech, kdy orgány činné v trestním řízení zjistí, že prostřednictvím uložených dat je páchána určitá trestná činnost, např. na webové stránce je nabízena dětská pornografie, dochází k nelegálnímu prodeji zbraní nebo je šířen určitý počítačový virus apod. Tím má být zabráněno tomu, aby bylo pokračováno v trestné činnosti nebo aby byla opakována.

Zákonná úprava předpokládá, že takový příkaz může policejní orgán vydat standardně jen s předchozím souhlasem státního zástupce (příp. státní zástupce sám) v rámci přípravného řízení, v řízení před soudem pak příkaz vydává předseda senátu. Pouze v neodkladných případech, kdy je třeba konat neprodleně, jej může vydat policejní orgán sám. Takovou naléhavou situací bude např. nalezení dětské pornografie umístěné na veřejném internetovém úložišti, kde je dán zájem na zabránění sekundární viktimizace dětské oběti a na co nejrychlejší zneprístupnění pornografického obsahu dříve, než se tento obsah dostane do dispozice dalších osob, které jej případně mohou dále šířit. Jako další příklad lze uvést rychle se šířící počítačový virus, který už z jeho samotné povahy může zasáhnout velký počet internetových uživatelů.

Nejedná se o žádnou průlomovou právní úpravu, ale spíše o zpřesnění předchozí právní regulace, kdy naopak dochází k posílení záruk. Podle předchozí úpravy bylo možné takovýto úkon žádat na základě obecného ustanovení § 8 odst. 1 trestního řádu umožňujícího orgánu činnému v trestním řízení požadovat potřebnou součinnost po jiných fyzických či právnických osobách. Takovou součinnost přitom mohl požadovat i samotný policejní orgán bez jakékoli ingerence justičního orgánu, zatímco dle § 7b trestního řádu je zásadně vyžadován předchozí souhlas státního zástupce, nejde-li o neodkladný případ. Na rozdíl od obecné úpravy žádosti o součinnost, která neobsahuje žádný časový rámec pro zneprístupnění dat, posiluje nová úprava právní jistotu dále v tom smyslu, že toto opatření je nyní jasně časově ohraničené – znemožnění přístupu nesmí trvat déle než 90 dní. I podle nové úpravy nadále platí,

že neuposlechnutí příkazu policejního orgánu je možné sankcionovat pořádkovou pokutou dle trestního řádu. Vzhledem k tomu, že obecné ustanovení trestního řádu o součinnosti nenastavovalo dostatečně jasné postupy pro uchování dat a znemožnění přístupu k datům, ukázalo se přijetí výslovné právní úpravy pro tyto účely jako jednoznačně potřebné.

Ostatně již dnes platí, že pokud policejní orgán pouze upozorní poskytovatele na protiprávní obsah určité stránky či příspěvku, pak je poskytovatel povinen konat. V opačném případě by se mohl vystavit riziku trestního postihu za účastenství na spáchání trestného činu ve formě pomoci. Stav, kdy by poskytovatel i přes výslovné upozornění ponechal nadále přístupné stránky či jejich část s protiprávním obsahem, by jistě nebyl akceptovatelný.

Znemožnění přístupu osob k datům je vzhledem k časové omezenosti tohoto úkonu pouze opatřením předběžné povahy. V návaznosti na toto opatření pak lze podle jiných předpisů docílit trvalého odstranění takových dat, např. dle zákona č. 480/2004 Sb., o některých službách informační společnosti, nebo dle zákona č. 127/2005 Sb., o elektronických komunikacích.

Je přitom na poskytovateli, jakým konkrétním způsobem zamezí přístupu jiných osob k takovým datům (např. smazáním daného nenávistného příspěvku), musí však být zvolen takový způsob, který bude přiměřený množství a intenzitě závadného obsahu. Nelze tedy např. po poskytovateli služeb požadovat znepřístupnění kompletních webových stránek, týká-li se nelegální či jinak závadný obsah jen určitých dat, resp. určitého příspěvku (policejní orgán ostatně může přikázat znemožnění přístupu pouze ve vztahu k přesně specifikovaným uloženým datům, která označí v příkazu). Takové omezení by v tomto případě bylo nedůvodné a představovalo by nepřiměřený zásah do činnosti poskytovatele. Ten má případně možnost se proti takovému příkazu bránit prostřednictvím podání podnětu státnímu zástupci k výkonu dozoru nad postupem policejního orgánu.

Lze tedy shrnout, že příkaz dle § 7b odst. 2 trestního řádu míří primárně na zamezení přístupu k přesně vymezeným datům, u kterých je dán důvodný předpoklad, že mohou být užita k pokračování trestné činnosti nebo k jejímu opakování, přičemž zablokováním těchto dat není omezován on-line proces přenášení dat, resp. provoz celého systému, čímž je chráněna činnost poskytovatele služeb. Nelze tedy přisvědčit tvrzením, že by tento nástroj mohl být zneužíván pro vypnutí celého webu - takovýto krok by byl opodstatněn pouze v případě, že by veškerý obsah webových stránek byl nelegální či jiným způsobem závadný a mohl by sloužit k páčání další trestné činnosti. Z výše uvedených důvodů proto nejsou obavy ze zneužití tohoto nástroje na místě.

S pozdravem

Vážený pan
Mgr. et Mgr. Jakub Michálek
poslanec
Poslanecká sněmovna
Parlament ČR
Sněmovní 4
118 26 Praha 1 - Malá Strana